

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8CoP/30/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5719203574
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Hartelová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5719203574.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Zuzany Hartelovej a členiek senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a JUDr. Táne Rapčanovej, vo veci starostlivosti súdu o mal. deti B.: J., nar. XX. XX. XXXX, J., nar. XX. XX. XXXX a J., nar. XX. XX. XXXX, t. č. Centrum pre deti a rodiny, Hviezdoslavova 62, Martin, zastúpené Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, deti rodičov - matky: Q. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom T. XXX/XX, T. a otca: J. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom T. XXX/XX, T., o návrhu rodičov maloletých detí na zrušenie ústavnej starostlivosti (zverenie mal. detí do osobnej starostlivosti rodičov), o odvolaní rodičov maloletých detí proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 9P/171/2019-28 zo dňa 14. októbra 2019, v spojení s opravným uznesením č. k. 9P/171/2019-87 zo dňa 23. júna 2020 (uznesenie nesprávne datované dňom 23. 06. 2019), takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu, v spojení s opravným uznesením, potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Martin rozsudkom č. k. 9P/171/2019-28 zo dňa 14. 10. 2019, v spojení s opravným uznesením č. k. 9P/171/2019-87 zo dňa 23. 06. 2020, zamietol návrh matky a otca na zverenie mal. J., nar. XX. XX. XXXX, mal. J., nar. XX. XX. XXXX a mal. J., nar. XX. XX. XXXX, do ich osobnej starostlivosti a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

V odôvodnení konštatoval, že rodičia mal. detí sa podaným návrhom domáhali zrušenia ústavnej starostlivosti nariadenej nad mal. deťmi a zverenia detí do ich starostlivosti.

Citujúc ust. § 54 ods. 2, 4, 5, § 55 ods. 1, 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“) súd návrh rodičov mal. detí zamietol, keď dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na zrušenie ústavnej starostlivosti, a teda zverenie mal. detí do starostlivosti rodičov.

Súd konštatoval, že ústavná starostlivosť nad maloletými J. a J. bola nariadená rozsudkom Okresného súdu Martin č. k. 19P/69/2015-229 zo dňa 28. 05. 2018, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 6CoP/45/2018-281 zo dňa 28. 11. 2018 a nad maloletým J. rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 21P/89/2017 zo dňa 26. 09. 2014, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9CoP/103/2014 zo dňa 18. 12. 2014. Rodičia v súčasnej dobe naďalej nevedia zabezpečiť plnohodnotnú starostlivosť o maloleté deti. Maloleté deti sú deťmi s osobitnými požiadavkami, ktoré obaja rodičia zjednodušujú a v zásade nemajú predstavu, čo starostlivosť o ne obnáša. Nakoľko skutočnosti, pre ktoré boli maloleté deti umiestnené do ústavnej starostlivosti naďalej trvajú, rodičia navyše prestávajú deti kontaktovať a navštevovať, mal súd za to, že aj v súčasnosti trvajú dôvody na umiestnenie maloletých detí v ústavnej starostlivosti.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „C. m. p.“).

2. Proti tomuto rozsudku podali rodičia mal. detí odvolanie, ktorým sa domáhali vrátenia mal. detí.
3. Nakoľko odvolanie rodičov okrem žiadosti, aby „bolo vrátené to, čo bolo ukradnuté“ a pripojené napadnutého rozsudku okresného súdu neobsahovalo náležitosti odvolania podľa § 363 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C. s. p.“), okresný súd rodičov postupom podľa § 373 ods. 1 C. s. p. vyzval na doplnenie odvolania.
4. Na výzvu súdu odvolatelia reagovali podaním označeným ako „Sťažnosť“ vo veci starostlivosti súdu o mal. deti, doručeným okresnému súdu dňa 11. 11. 2019, ktoré podanie odvolací súd, vychádzajúc z jeho obsahu v zmysle § 124 C. s. p., napriek jeho označeniu, posúdil ako doplnenie odvolania. V tomto podaní rodičia uviedli, že sa sťažujú preto, že žiadnu schizofréniu nemajú, o deti sa postarať vedia a majú dobré podmienky na ich zdravý život. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd mal zato, že sú splnené podmienky pre preskúmanie rozhodnutia okresného súdu na základe podaného odvolania, v spojení s jeho doplnením.
5. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu rodičov mal. detí žiadal rozsudok okresného súdu potvrdiť.
6. Centrum pre deti a rodiny Martin, kde sú deti v súčasnosti umiestnené, sa k odvolaniu nevyjadrilo.
7. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas, účastníkom konania (§ 362 C. s. p., § 7 C. m. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario C. s. p.) preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu podľa § 65, § 66 C. m. p. a napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 387 ods. 1 C. s. p. ako vecne správny potvrdil.
8. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku a konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza i zo správneho právneho posúdenia veci. Nakoľko aj odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku zodpovedá kritériám uvedeným v ust. § 220 ods. 2 C. s. p., odvolací súd podľa § 387 ods. 2 C. s. p. konštatuje správnosť týchto dôvodov a v podstatných bodoch na ne odkazuje. Odvolanie rodičov maloletých detí nepovažoval odvolací súd za dôvodné, keď títo neuviedli žiadne nové skutočnosti, s ktorými by sa nebol vysporiadal už súd prvej inštancie a ani odvolací súd nezistil také skutočnosti, ktoré by mali vplyv na správnosť odvolaním napadnutého rozhodnutia.
9. Odvolací súd v prvom rade poukazuje na to, že naposledy sa rodičia mal. detí zrušenia nariadenej ústavnej starostlivosti nad ich mal. deťmi domáhali návrhom zo dňa 22. 01. 2019, o ktorom návrhu bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Martin č. k. 19P/14/2019-24 zo dňa 18. 03. 2019, ktorým súd návrh rodičov maloletých detí zamietol. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 24. 04. 2019, keď odvolanie rodičov maloletých detí proti tomuto rozsudku bolo odmietnuté uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 10CoP/38/2019-71 zo dňa 31. 07. 2019 ako odvolanie, ktoré nemá zákonné náležitosti. Od uvedeného rozhodnutia nedošlo k zmene skutočností, ktoré viedli k nariadeniu ústavnej starostlivosti nad mal. deťmi.
10. Odvolací súd, rovnako ako konštatoval už v minulosti, nespochybňuje, že rodinné prostredie je jednoznačne najvhodnejším prostredím pre riadnu výchovu detí, pretože rodina ako model formuje charakter a hodnotový rebríček dieťaťa, jeho citový základ, vzťah k iným ľuďom a k plneniu povinností. Akékoľvek rozhodnutie o odňatí dieťaťa z rodičovskej výchovy je preto vždy nutné považovať len za dočasné opatrenia a je potrebné ho zrušiť hneď ako nastanú vhodné okolnosti s cieľom obnoviť spoložitie rodiča a dieťaťa.
11. Napriek tomu, že ústavná starostlivosť má byť len prechodným riešením zložitej životnej situácie, v ktorej sa rodina nachádza, i podľa názoru odvolacieho súdu nutnosť jej nariadenia v danom prípade naďalej pretrváva. Maloleté deti trpia zdravotnými problémami, ktoré si vyžadujú osobitnú zdravotnú starostlivosť a prístup, s čím sú spojené i zvýšené nároky na rodičov (osoby zabezpečujúce výchovu detí) pri ich výchove. Takúto formu zabezpečovania rodinnej starostlivosti im ich rodičia, vzhľadom na ich vlastný zdravotný stav (otec trpí schizofréniou, matka mentálnou retardáciou), naďalej nie sú schopní plnohodnotne zabezpečiť. Mal. J. trpí viacnásobným zdravotným postihnutím (telesné,

mentálne, narušený vývin reči), čo si vyžaduje osobitnú zdravotnú starostlivosť. Má zvýšené individuálne potreby a odporúča sa pravidelná stimulácia psychomotorického vývinu. U mal. J. sa objavujú epileptické záchvaty, rovnako nerozpráva. Z vyjadrenia otca na pojednávaní (matka sa v priebehu konania v podstate obmedzila len na súhlas s vyjadreniami otca) je zrejme, že rodičia si potrebu osobitného prístupu a zdravotnej starostlivosti o deti plne neuvedomujú, o ich zdravotnom stave nemajú náležité poznatky. Zo správy kolízneho opatrovníka a jeho vyjadrenia na pojednávaní zároveň vyplýva, že rodičia sa o mal. deti prestali zaujímať, tieto pravidelne nenavštevujú, o deťoch sa neinformujú ani telefonicky a od januára 2019 si neplnia ani vyživovaciu povinnosť voči nim. Pokiaľ otec uviedol, že za deťmi prestali chodiť z dôvodu, že im deti nechceli ukázať s nejakým odôvodnením, že sú v škole, u doktora alebo niekde na výlete, je potrebné uviesť, že mal. J. začal navštevovať špeciálnu základnú školu, čo má nesporne vplyv na možnosť jeho stretávania sa s rodičmi, keď toto je potrebné prispôbiť režimu maloletého, čo si rodičia zrejme rovnako neuvedomujú. Je preto potrebné, aby sa rodičia ohľadne styku dohodli so zamestnancami centra, v ktorom sú deti umiestnené. Pokiaľ ide o stretávanie sa rodičov s mladšími deťmi, k obmedzeniu stretávania sa rodičov s deťmi došlo z dôvodu nevhodného správania sa otca, ktoré malo vplyv i na mal. deti. Ak teda rodičia majú záujem o mal. deti a o rozvíjanie vzťahu s nimi a preukázanie schopnosti sa o deti starať, je potrebné, aby došlo k obnoveniu ich styku s deťmi a k jeho pravidelnému (pokiaľ možno čo najširšiemu) udržiavaniu.

12. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností a záverov sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že nenastali okolnosti odôvodňujúce zrušenie nariadenej ústavnej starostlivosti nad mal. deťmi, nakoľko rodičia mal. detí naďalej nie sú schopní svojim trom mal. deťom zabezpečiť starostlivosť, ktorú si vzhľadom na svoj vek a zdravotný stav vyžadujú, preto napadnutý rozsudok okresného súdu podľa § 387 ods. 1 C. s. p. ako vecne správny potvrdil.

13. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52, § 58 C. m. p. v spojení s § 396 ods. 1 C. s. p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania, keď nezistil dôvody pre priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov konania.

14. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).
Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania. (§ 76 C. m. p.)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 C. s. p.)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 C. s. p.)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 C. s. p.)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 C. s. p.)